

TÄHYKE

NR. 9
1965

SUUR JA VÄIKE VIIS

Esimese klassi oktoobrilaps Kristi joonistas vihikusse pilte. See oli kodune ülesanne. Koolis kirjutati ainult pealkiri: MINU KODU.

Kristi joonistas punase maja, maja ette pärnapuud, puude alla koerakuudi. Mida veel joonistada? Muidugi seda, kes kodus elavad. Kristi joonistas üksteise kõrvale ema, isa, enda, pisiõde Pille, kass Mintsu ja koer Krantsi. Kõik peale Krantsi saba mahtus peale. Nüüd oli veel vaja sellest rääkida, mida keegi teeb. Kristi kirjutas ISA ja joonistas suurte ratastega traktori, mis põldu kündis. Siis kirjutas EMA ja joonistas pika valge maja ning palju kanu. Nüüd tuli järjekord tema kätte. Mida siis tema teeb? Kristi pilk peatus põrandaharjal ja kasetohutükikestel, mis Krants oli ahju eest laiali tassinud. Kui õige joonistada, et ta

pühib põrandat? Homme võib ta ju seda teha. Või ülehomme.

Põrandapühkimisest üksi paistis pisut vähe olevat. Kristi läks köögi uksele ja vaatas pliidi ette. Nojah, emal olid puud otsas. Mõnel teisel päeval toob ta neid talle kindlasti. Ja Kristi joonistas veel tüdruku, kes kannab kummagi kaenla all kasehalgu.

Järgmisel päeval võttis õpetaja laste vihikud oma kätte. Kui ta need tagasi tõi, oli Kristil piltide all ilus väike viis.

„See väike viis on joonistuste eest,“ ütles õpetaja. „Aga sellega, et sa kodus hoolega ema aidad, oled hoopis suurema viie ära teeninud.“

Kristi põsed hakkasid õhetama.

Mis sina arvad, mida ta oleks nüüd pidanud ütlemas?

JURI RANT

Eselli NSV Inglise Raamatukogu

Illustreerinud S. VÄLJAL

NELI PILTI

OLIVIA SAAR

KOOLI LÄKS KEVAD
JA JOONISTAS AASA,
ROHKESTI ROHELIST OLI TAL KAASAS.
ROHEKAKS VÄRVIS KÕIK ROHUNUTID,
ROHEKAKS PUUDE- JA PÕOSASTETUTID.

KOOLI LÄKS SUVI
JA JOONISTAS MERE,
RANNALIIVALE LASTEPERE.
SINISEKS VÄRVIS TA LAINED JA TAEVA,
SINISEL MEREL SÕITSID LAEVAD.

KOOLI LÄKS SÜGIS
JA JOONISTAS AIA,
PINTSLIGA MAALIS TA HOOGSALT JA LAIALT
KOLLASEKS SAIALILLEDE SUUD,
KOLLASEKS PIRNID JA PLOOMID PUUL.

KOOLI LÄKS TALV
JA JOONISTAS PILDI:
KASUKAS POISI, JALAS VILDID,
KELGU JA TUISUSED LUMEHANGED.
VÄRVIDEST KASUTAS AINULT VALGET.

AASTA NUUD MÖTLEB, MITTE EI TEA,
KELLELE PANNA „VÄGA HEA“.

SINA NEID PILTE VAATASID KA,
AITA SIIS AASTAL HINNATA!

ÕHTU

ERIKA ESOP

PÄEV PUGES SINISE TEKI ALLA,
PILLE – PUNASE TEKI ALLA.
MAGASID LILLED
JA PÕÖSAD JA PUUD,
ÕÕ SAATIS TAEVASSE UMARA KUU.
KUU TEGI SILMAD PÄRANI LAHTI,
PILLEKE SILMAD SULGEDA TAHTIS,
ET SIIS PUNASE TEKI ALL MÕELDA,
KUIDAS HOMME KÕIGILE ÕELDA:
„OLEN JUBA KOOLILAPS!
KOOLILAPS! KOOLILAPS!“

Viibisin turismimatkal Austrias.

Olime parajasti Alpides. Need on kõrged mäed Euroopa keskosas. Istusime rohkem kui poolteise kilomeetri kõrgusel mäetipul. Vaatasime alla. Mägedevahelises orus lookles vahutades kärestikuline jõgi, mille kaldal paistis Salzburgi linn. Vaade orule ja linnale oli imetore. Hakkasime tasakesi eesti keeles laulma. Ootamatult jooksis meie juurde väike heledapäine poiss. Ta oli roheliste risttraksidega nahkpükstes ja tema kuklasselükatud rohelisel jahimehekaabul lehvits uhkelt kirevavärviline linnusulg.

„Minu nimi on Bruno,“ lausus ta. „Te laulsite võõras keeles. Kas te ütleksite, mis maalt te olete?“

Rääkisime poisile, et oleme suurest Nõukogude Liidust, kuhu kuulub ka väike Eesti. Bruno teadis üht-teist Nõukogude Liidust, kuid Eestist kuulis küll esmakordselt.

Nüüd teab Bruno meie kodumaast väga palju, sest ma olen temaga kirjavahetuses.

Hiljuti sai Bruno kümneaastaseks. Saatsin talle õnnitluskaardi. Vastuseks tuli kiri. Bruno kirjutas, et ta sõidab isaga Viini. Uut kirja ei ole ma Brunolt veel saanud. Kuid ma arvan, et Viini sõit meeldis talle väga.

Bruno kodulinn Salzburg on ilus ja ka seal on palju huvitavat. Mäekaljusse on ehitatud suur hoone, kus juba aastakümneid peetakse igal suvel üle maailma kuulsaid muusikafestivale. Raekoja lähedal on linna peatänav. Selles kitsas tänavas, ühes kollases majas, sündis rohkem kui kakssada aastat tagasi maailmakuulus helilooja Wolfgang Amadeus Mozart.

Austria pealinnas Viinis on palju selliseid kohti, mida tahab külastada iga turist. Linna südames võib näha uhkeid hooneid, ajaloolistes lossides on muuseumid, huviga vaadatakse sihvakate tornidega vanu kirikuid, uusi elamurajoone. Meelitivalt kutsub jalutama Viini mets, mis ulatub mägedes mitmekümne kilomeetri kaugusele.

Linnas on nii palju parke, et neid ei jõua kahe käe sõrmedelgi üles lugeda. Tore park asub linna keskel, autode suurest saginast ainult mõnesaja sammu kaugusel. Selles pargis on küll palju pinke, kuid enamikul neist on istumine tasuta. See on kapitalistlikul maal täiesti loomulik. Seal tuleb ju iga pise-magi asja eest maksta. Pargis on ka mõned pingid, kus istumine on tasuta. Kuid nende pinkide seljatoele on pandud silt: „Head puhkamist soovib teile nii- ja niisugune kaubamaja! Ärge unustage kaubamaja külastamast!“ Sel viisil püüavad kapitalistid oma kaubamajale ostjaid juurde meelitada.

Parkides ja väljakutel on rohkesti mälestussambaid kuulsatele heliloojatele, kirjanikele ja teadlastele, kes on elanud ja töötanud Viinis. Väga ilus on öhtul elektritulede kiirtevihus helilooja Johann Straussi mälestussammas. Musta võlvkaare all on helilooja marmorist kuju, viul käes.

Veidi eemal on purskkaevu kõrge veejoo taga nooljas monument, mille ümber kohtab alati palju inimesi. Kui Bruno Viinis oli, ma arvan, käis ta tingimata ka siin. See monument on püstitatud tänutäheks Nõukogude sõjameestele, kes vabastasid Austria fašistidest.

RAUL VALDMA

Kui olin turismimatkal

NARRITAJA MIKK

HELJU RAMMO

Mikk seisis hoovivärravas. Ta haigutas suure suuga ja silmitses igava pilguga tühja tänavat. Korraga poisi ilme muutus, sest kõrvalmaja Kai astus paraaduksest välja tänavale. Tüdrukul oli ilus valge, punaste täppidega kleit ja põlvsokid olid ka kenad valged. Käes aga kandis ta väikest pakki ja selle kõrval nelja roosat nelgiõit. Küllap läks kellegi sünnipäevale.

Mikk ootas, kuni tüdruk temani jõudis, ja ütles siis õrritavalt: „Kai, Kai, hapu sai!“ Kuid Kai ei teinud väljagi, tõstis ainult nina natuke kõrgemale ja vaatas poissi kuidagi põlastavalt, laugude alt. See igatahes ei meeldinud Mikule põrmugi ja ta hakkas oma „hapu saiaga“ tüdruku kannul käima. „Kai, Kai, hapu sai! Kai, Kai, hapu sai!“

Kai astus trammipeatuse poole väga kiiresti. Mikul tuli järelejõudmiseks pingutada. Jõudnud viimaks trammipeatusse, kus ootas mitu inimest, kordas Mikk oma papagoivärssi juba vihaselt.

Kuid mida see siis tähendas?! Keegi krahmas tal varrukast kinni! Pigistas käsivart valusasti ega lasknud enam lahti. Mikk ei

Illustreerinud E. VALTER

julgenud ehmatuses mitte vaadatagi, vaid pani viivuks isegi silmad kinni. „Milits!“ käis möte läbi pea. Aga ei olnud militsionäär. Oli hoopis üpris kurjade silmadega vanatädi.

„Mis sa narritad mind?!“ käratas see. „Kas sul häbi ei ole? Vaata, kui viin sind praegu kooli direktori juurde?!“

„Ma, ma... kogeles Mikk, kõrvad küpse tomati värvi, „ei ole teid narrinud...“

„Eks sa näe paharetti,“ kurjustas vanatädi veel hullemini, „või tema hakkab tagasi ajama! Siin seisab mitu inimest ja kõik kuulsid seda pilkamist. Mina aga olen Kaie nimega seitsekümmend aastat ausalt ilmas elanud.“

Nüüd läks Mikul kogu nägu küpse tomati värvi ning viimases hädas ta tunnistas: „Ma narrisin ainult seda tüdrukut seal.“

Seepeale pööras vanatädi pilgu poisilt tüdrukule ja silmitses huviga oma nimekaimu, kellel oli ilus valge, punaste täppidega kleit ning kelle põlvsokid olid samuti kenad valged. Hetk hiljem küsis tädi Mikult endistiivi kurjalt: „Ah nii, sina siis arvad, et vanainimesi ei tohi narrida, kuid tüdrukuid võib küll? Nii et väikesed tüdrukud nagu polegi inimesed?“

„On... on küll,“ kohmas Mikk hirmunult vastu ja tõmbas end korruga tugevate sõrmede haardest lahti. Pistis plagama ega vaadanud isegi tagasi. Kui aga oleks vaadanud, siis oleks näinud, kuidas terve hulk inimesi tema jooksmist naerdes jälgis.

Hea nõu

NEEME LAANEPÖLD

NUKUL KLEIT ON LÜHIKE,
LÜHIKE, NII LÜHIKE,
KULUNUD JA KATKINE.
KES KÜLL UUE KLEIDI TEEB?

AEGA PÜHIKS KASINALT,
KASINALT, NII KASINALT,
ÕMBLEKS KLEIDI ISE MA,
AGA POLE MASINAT.

ÕMBLEKS NÕELA-NIIDIGA,
NÕELAGA JA NIIDIGA,
AGA SASSI LÄHEB NIIT,
KUIDAS ÖMMELDA SAAB SIIS?

KUTSUN SÕBRAD AITAMA,
AITAMA JA ÕMBLEMA:
ORAV NIITI SIRGU VEAB,
SIIL KÕIK SIILUD KORDA SEAB.

Vllatus

IRA LEMBER

KRIBINAGA-KRABINAGA
PISIKESE LABIDAGA –
ISE TOLMUPIILVE KAOB
– OTT TEEB PEENRA SISSE VAO.
KULLAP EMA KIIDAB OTTI,
KUI SAAB PEENRALT MITU KOTTI,
MITU KOTTI KARTULEID.

POLE PEENAR TUHI TAL,
MALTSA KASVAB MÜHINAL.
OTSAS PÖLLUMEHE TARKUS,
MIKS EI KASVA KEEDUKARTUL?

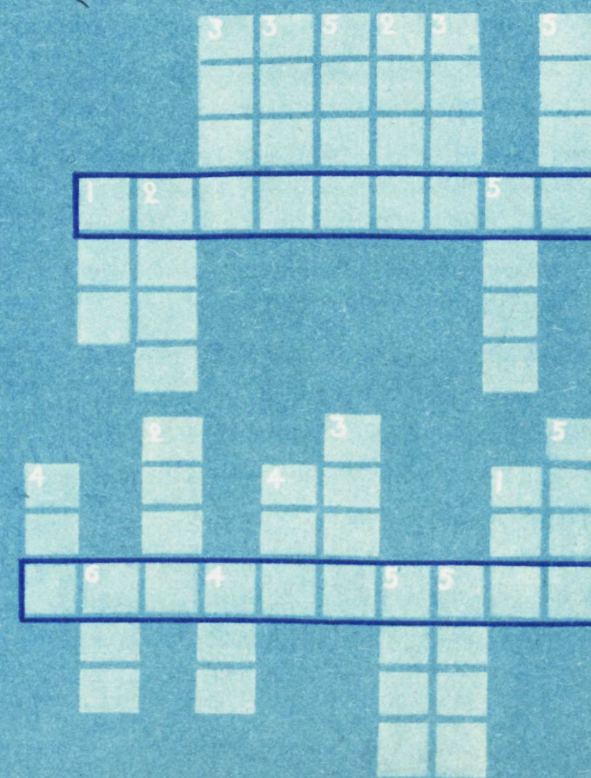
ARVA
ÄRA!

HUNDI NIMED

KUI SA MOISTATUSE
ÕIGESTI LAHENDAD,
SAAD TUMEDA JOO-
NEGA ERALDATUD
PÕIKRIDADES NI-
MED, MIS RAHVA-
SUU ON ANDNUD
HUNDILE.

MIS EMA ANNELE
SÜNNIPÄEVAKS
OSTIS?

TEE- RULL JA VOLGA

ENO RAUD

Illustreerinud H. SAMPU

Teerull ähkis ja puhkis, puhkis ja ähkis, aga ise liikus õige aeglaselt edasi. Temast kihutas mööda „Volga“.

„Volga“ hüüdis teerullile:

„Oh sind, laiska! Ära parem asjata kütust raiska! Nii pikkamisi küll sõita ei tasu, sellest pole ju peaaegu üldse kasu.“

Teerull ei vastanud midagi.

„Volga“ aga jõudis varsti sinna, kus parandati teed. Ja seal oli välja pandud suur märk – edasi sõitmine keelatud! „Volga“ jäi

kurvalt seisma ega osanud midagi peale hakata. Viimaks jõudis teerull talle järele.

Nüüd aga ütles teerull „Volgale“:

„Oled küll kange kihutaja, kuid siin on hoopis minu abi vaja. Sest minu amet on teid rajada, et sina saaksid mööda neid ringi ajada.“

Teerull asuski kohe usinasti teed rajama. Aga „Volga“ keeras ringi ja sõitis tagasi, endal laternad häbi täis.

Vitamiinid ja Väikekriimik

HELGI MULLER

J'ANKUEMA METSAS KAPSAB,
UMBERRINGI J'ANKUKAPSAD.
LASTELE TEEB ALATI
TOIDU JUURDE SALATIT.

„MULLE MAITSEB KAPSASUPPI“
UTLEB J'ANES VALGETUTT.
„LÖUNAKS KEEDANI!“ VASTAB EMA.
PEAGI POTID POBISEVAD.

„EMA, TAHAN VITAMIINI!“
PALUB J'ANKU VÄIKEKRIIMIK.
„MUIDU HUPATA EI JAKSA
ENAM MITTE UHTKI VAKSA!“

„SIIN ON PORGAND, VÄIKEKRIIMIKI
SÕÖ, SAAD PALJU VITAMIINI.
VITAMIIN TEEB TUGEVAKS,
TA ON TERVIS JA ON JAKS.“

TALVEL PAKANE TEEB NIPPI.
EI J'ÄÄ KÕHASSE, EI GRIPPI
SEE, KES VITAMIINE SÕÖB.“

SUVEL SÕOVAD ALATI
J'ANKULAPSED SALATIT.
SIIS EI KARDA KULMA KIUSU,
LOMBIL LASEVAD NAD LIUGU,
KAELAS VALGED KARVASALLID,
ISE NAGU LUMEPALLID.

Omadega TASA

PRANTSUSE MUINASJUTT

Elas kord ilusate punaste jalgadega
põldpüü. Ta laulis õnnelikult oma laule.
Seda kuulis rebane.

„Kui mahedalt sa laulad!“ kiitis rebane.
„Isegi ööbik ei saa ennast sinuga võr-
relda. Ma mäletan sinu ema laulu. Kuid
sinu hääles jääb veidi tunnetest puudu.“

Illustreerinud V. HURT

Ent ma tean, kuidas asja parandada."

„Kuidas siis, ütle?"

„Sinu ema sulges alati silmad, kui laulis."

Põldpüü sulges silmad, rebane hüppas ligi ja kahmas ta kinni.

Seda nägid inimesed.

„Näete, rebane kannab põldpüüd!" hüüdsid inimesed.

„Kui mina oleksin sinu asemel, rebane, siis ma vastaksin neile: „Kannan jah! Karjuge palju tahate, aga mina sünnin ikkagi põldpüü ära!" ütles põldpüü.

Rebane armastas kiidelda. Ta kasutas kohe juhust.

„Kannan jah!" hüüdis rebane ja põldpüü pääses vabadusse. Rebane taipas, et lindu enam kätte ei saa.

„Hüvasti, põldpüü!" ütles ta. „Suur tänu sulle õppetunni eest. Ma ei hakka enam kunagi ilmaaegu lobisema."

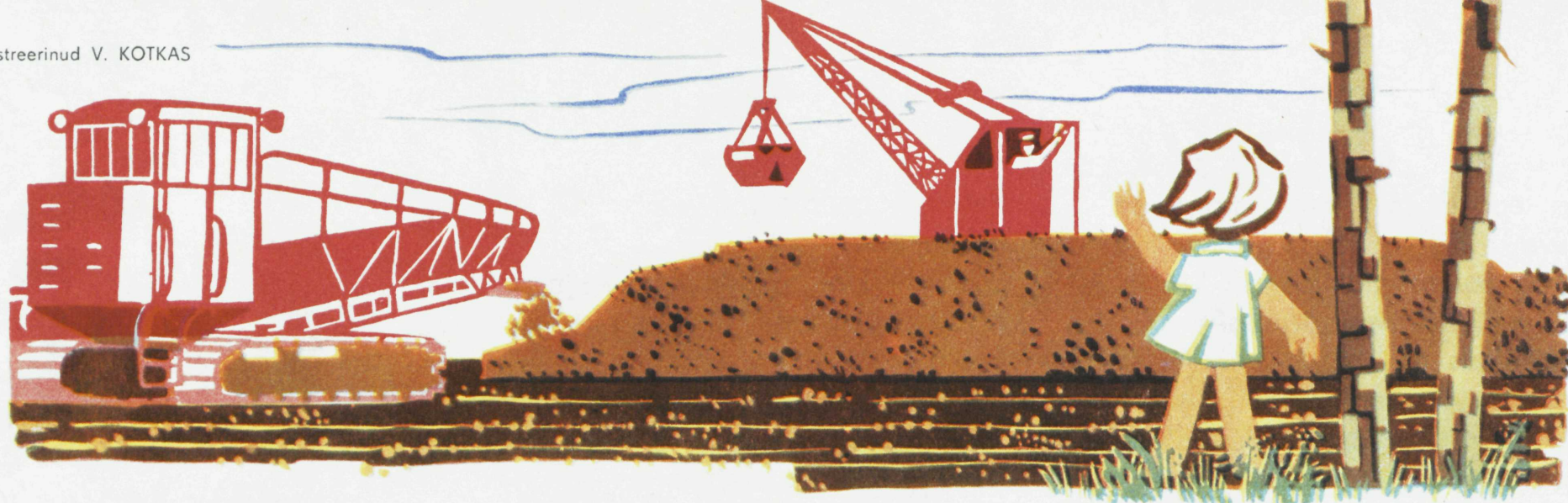
„Hüvasti, rebane!" vastas põldpüü. „Sulle samuti suur tänu. Sa õpetasid mulle, et silmad võib ainult siis kinni panna, kui magama heidad."

LEIDLİKKUS

Poola ajakirjast „Plomyczek“

Turbaraba ja briketitehas

Teerada viib läbi männituka. Marju läheb vaatama, kas isa varsti lõunale tuleb. Männitukk lõpeb, algab lage niiske raba. „Siiri-liiri!“ tiirutab kõrgel õhus lind. Sookailude puhmad lõhnavad vängelt. Sinikamarjad on lihavad, pöidlajämedused. Villpeadel kõigub varre otsas valge siidjas tups. Murakatel on marjad alles rohelised. Tuleb veel oodata, kuni päike paistab murakad punaseks-kollaseks. Siis võib Marju neid noppida. Pohlakad kasvavad kuivemates, jõhvikad märjemates paikades.

Seesugused taimed on rabas. Aga raba on üleni kaetud veel samblaga, millesse igal sammul vajuvad Marju jalad. Sammal on iseäralik: altpoolt pikkamööda sureb, pealtpoolt muudkui kasvab juurde. Surnud samblaosad ja teiste taimede jäänused rabas ei mädane. Neist tekib paljude-paljude aastate möödumisel turvas.

Nii on tekkinud ka Oru turbaraba, kus Marju isa töötab. Juba paistab pikk ja lai tasane turbaväli. Seal on raba kuivendatud, pöösad välja juuritud ja maakamar koos sambla ning teiste taimedega ära kooritud. Väli on šokolaadivärvi turbapuruga kaetud. Kange tuulega hõljub välja kohal tolmupilv. Kuival ajal ei tohi siin tikku tõmmata. Tuli võib tungida sügavale maa sisse, turbasse, ja seda kustutada ei ole kerge.

Mööda välja sõidavad iselaadi masinad, justkui kombainid. Need lõikavad väljalt õhukese kihi turvast ning koguvad selle kõrgeteks ja ilmatu pikkadeks aunadeks. Aunade juures raudteel seisab elektrivedur, järel vagonettide rida. Ekskavaator täidab vagonetid turbaga. Marju isa on ekskavaatorijuht. Ta tuleb kabiinist välja ja ütleb Marjule: „Töö on sedapuhku tehtud. Lähme lõunale!“ Siis

pilgutab silma: „Kas sõidame rongiga?“

„Sõidame! Sõidame!“

Rong veereb mööda raudteed turbaväljalt metsasihile. Üle männilavade paistavad suured kõrged hooned – Oru Turbabriketitehas. Mõni aasta tagasi seda tehasi veel ei olnud. Sellel kohal oli ainult paks männimets ja kaugemal võssakasvanud raba. Aga siis ehitati tehas. Sinna viib rong turbakoormad.

Marju on isaga tehases käinud. Ta teab, kuidas briketti tehakse. Uhes tehasehoones on masinad, mis söeluvad ja jahvatavad turba peeneks kui tolm. Teises hoones kõrgetes jämedates torudes kuivatatakse turbatolm nii kuivaks, et sinna ei jää niiskuse piiskagi. Siis on niisugused masinad, mis pressivad turbatolmust mõne sentimeetri paksused läikivad briketid. Brikett on kõva nagu puu, kuid põlemisel annab puust tulisema leegi. Sellepärast turbabriketti kodudes söögikeetmiseks ja ahjukütmiseks nii palju tarvitataksegi. Oru briketti läheb kõikjale üle Eesti – linnadesse ja maale.

Turbarong peatub. Tehase taga on mitmekorruselised valged elumajad – Oru töölisasula. Maanteel sõidavad isekallutajad, koormaks turbapurust või turbamuda. Briketti tehakse kõige paremast turbapurust, halvem veetakse kolhooside ning sovhooside lautadesse ja tallidesse loomadele allapanemiseks. Tehase juures on ka basseiniid, mis on täidetud briketi tegemisel tekkiva turbamudaga. Seal võetakse turbamuda põldudele väetiseks.

Marju ja isa lähevad üle maantee töölisasulasse. Seal on nende kodu, kus neid ema juba ootab.

EINO TALI

NUMBRITE PIDU

Kui oktoobrilapsed Fatima, Kadõrzan, Murad ja Hakim üle ukse-
läve astusid, ei tundnud nad oma klassi ära. Kõikjal lilled: flok-
sid, kuld pallid, nelgid ja roosid. Seintele kinnitatud papptahvli-
tele olid pioneerid joonistanud kalu ja linde, kutsikaid ning kassi-
poegi. Akende vahele tõmmatud nõõril rippusid paksust paberist
väljalõigatud numbrid. Aga õpetajalaua oli terve püramiid vär-
vilisi kuubikuid.

Selle kõik tegid pioneerid. Esimese klassi lapsed olid liitmise-
lahutamise kuni kümneni selgeks saanud. Ja pioneerid otsus-
tasid seda tähistada numbrite peoga.

Varsti ei olnud avaras klassiruumis enam Fatimat, Kadõržani,
Muradi ega Hakimi. Olid hoopis kaks ja neli, üks ja viis. Näe,
milleks paberist väljalõigatud numbrikõverikke vaja läks! Need
rippusid nüüd oktoobrilastel kaelas.

„Hei-hei!“ hüüab pioneer Mahmud. „Kuued välja!“ Kiiresti-kii-
restisti vudib väike Mussa üle klassi. Tema ei ole sugugi ainuke
ruttaja. Fatimat-Kadõržani võtavad käest kinni ja jooksevad ka.
Murad ning Hakim teevad sedasama. Ja Ata ning Kajum, kolmed
rinnal kiikumas, samuti. Kõik need paarid annavad ju kokku
kuus.

Kui küllalt mängitud, seavad pioneerid oktoobrilapsed tantsu-
ringi. Ka siin läheb väikestel õpitud koolitarkust vaja. Sest kui
Mahmud plaksu lööb, tuleb uus tantsupartner leida. Ja jälle
liitmise või lahutamise abiga.

Nüüd sa siis tead, missugune tore pidu oli Taškendi 67. Kooli
oktoobrilastel. Pärast seda läks neil liitmine ja lahutamine veel
paremini.

„Matsalu vaatetornis“ – joonistanud ELSE LIVENTAAL.

Meie käisime Matsalus

Kevadel käisime kogu klassiga Matsalus. Meid viidi mootorpaa-diga Kasari jõe. Umberringi laius rooväli. Mõnes kohas olid väikesed saarekesed. Ühe saarekese juures oli vesikana. Otse meie paadi ees ujus sinikaelpart. Kui paat oli üsna lähedale jõudnud, tõusis ta lendu. Järsku lendas kajakate sekka suur lind, see oli roo-loorkull. Varsti jõudsime vaatetorni juurde. Käisime ka üleval ära. Seal nägime väikesi saarekesi ja linde. Vaatetorni lähedal oli ilus pruun part. Ta istus oma pesal ja vaatas hirmunult ringi, aga ära ei läinud. Siis viidi meid tagasi. Saime ka märgi, mille panime endale rinda.

ELSE LIVENTAAL,
Tallinna 36. Keskkooli
V-b klassi pioneer

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

Ootasin väga

Tahtsin kooli minna juba nelja-aastaselt. Mul on õde Maie, tema käis juba koolis. Palusin, et ta mind ka kaasa võtaks, aga tema ütles, et ma ei tunne veel tähtigi, mis minuga seal koolis tehakse. Palusin siis isa, et ta mulle aabitsa ostaks. Emaga hakkasime tähti õppima. Suured trükitähed jäid varsti meelde. Esimesed sõnad veerisin kokku köögipõlde pealt. Kui ema palus mul riisi tuua, siis hakkasin otsima selliseid tähti, mis on sõnas „riis“. Nii õppisin varsti lugemise ära, aga kooli ikka ei võetud. Olin alles viieaastane. Saatsin õde iga päev koolimajani ja kandsin ta portfelligi. Koju tulin üksinda ja vahel nutsin ka. Lõpuks jõudis kätte minu esimene september. Panin uue koolikleidi selga ja läksin emaga koolimajja. Hoidsin kõvasti ema käest kinni, sest kartsin natuke. Kooli ukse juures võtsid meid vastu üheteistkümnenda klassi õpilased. Üks tüdruk võttis mul käest kinni ja viis mind teisele korrusele klasse vaatama. Koridoris jalutasid kõik väikesed lapsed suurte lastega ja emad vaatasid pealt. Siis helises esimene koolikell, läksime klassi, seal õpetajaga saali, kus oli aktus. Ka emad ja isad olid seal. Istusin esimeses reas, lilled rinnas ja tähtis nägu ees. Siis hakkas kooli direktor rääkima, aga mul ei jäänud midagi meelde, mis ta ütles, sest mul oli kangesti hea meel, et olen kooliõpilane, ja see päev oli kõige rõõmsam.

TIINA KLEMENT,
SINDI Keskkooli III klassi
õpilane

Esimesest koolipäevast

Kõikidele lastele oli esimene koolipäev kindlasti kõige huvitavam. Ka minule meeldis esimene koolipäev kõige rohkem. Kinkisime õpetajale lilli ja kuulasime kontserti. Saime kätte aabitsa. Nüüd käin teist aastat koolis, oskan juba lugeda. Olen ka oktoobrilaps.

ÜLO HAUGAS,
Kohtla-Järve 7. Keskkooli
II klassi õpilane

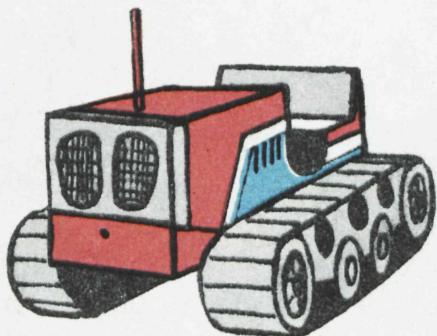
„Meie linn kasvab“ –
joonistanud SIRJE SOKK
Võrust.

Minust sai oktoobrilaps

Kõige rohkem rõõmu valmistas mulle päev, mil ma sain rinda oktoobrilapse tähekesse. Juba esimesest koolipäevast peale ootas seda. Õde jutustas mulle palju huvitavat oktoobrilaste elust. Koolis rääkisid pioneereid, et oktoobrilapsed peavad õppima ja käituma hästi, olema ausad ning abivalmis. Õppisime seigeks ka oktoobrilaste laulu.

Esimesel veerandil oli mul väga hea tunnistus. Siis saigi minust oktoobrilaps. Kooli saal oli pidulik. Pioneerid seisid ravis. Meile pandi rinda tähekesed. Saime pioneeridelt kingituseks nukud ja lilli. Pärast mängisime, tantsisime ja laulsime.

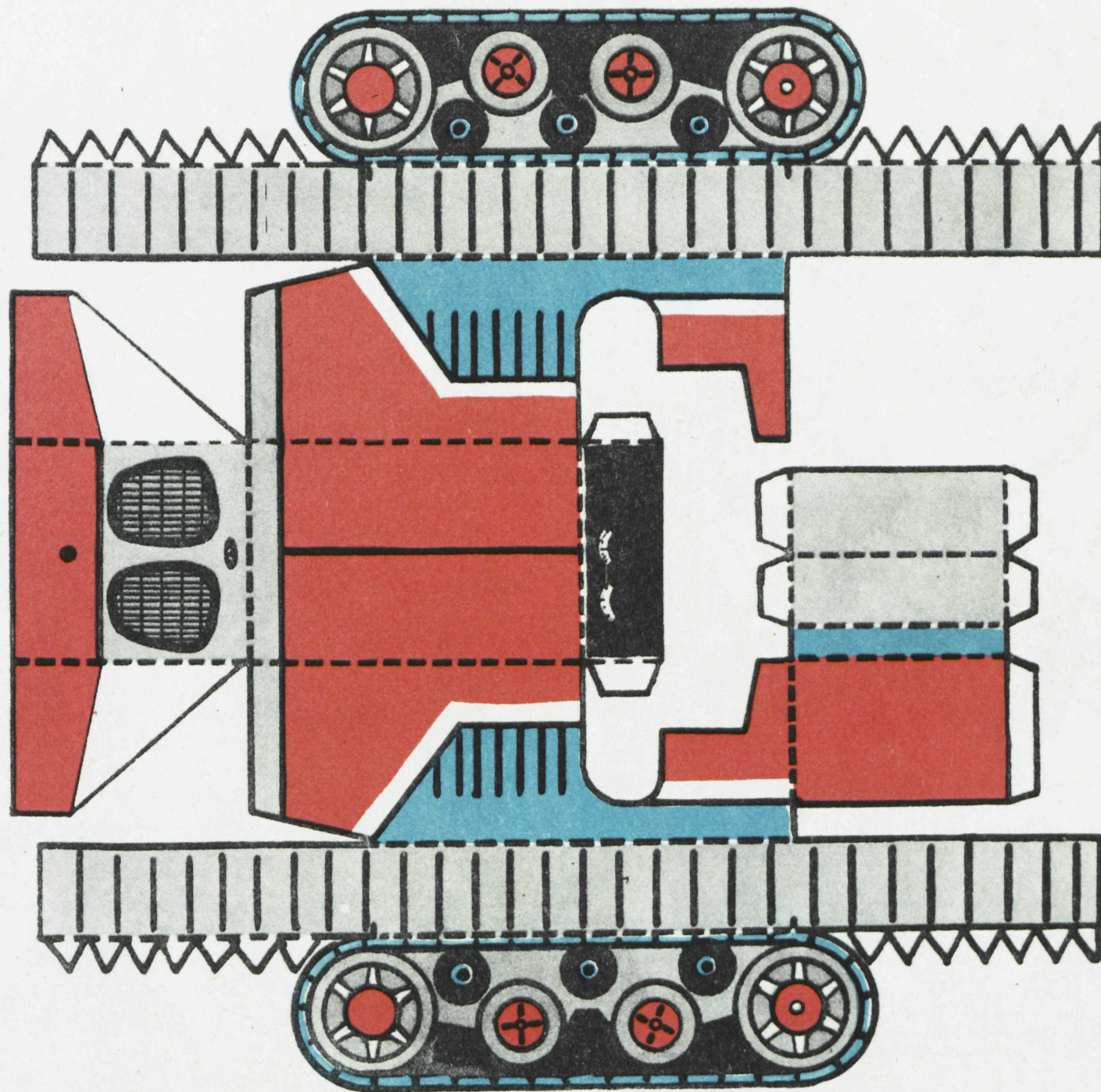
EHA TAMM,
Avinurme 8-kl. Kooli III klassi
oktoobrilaps

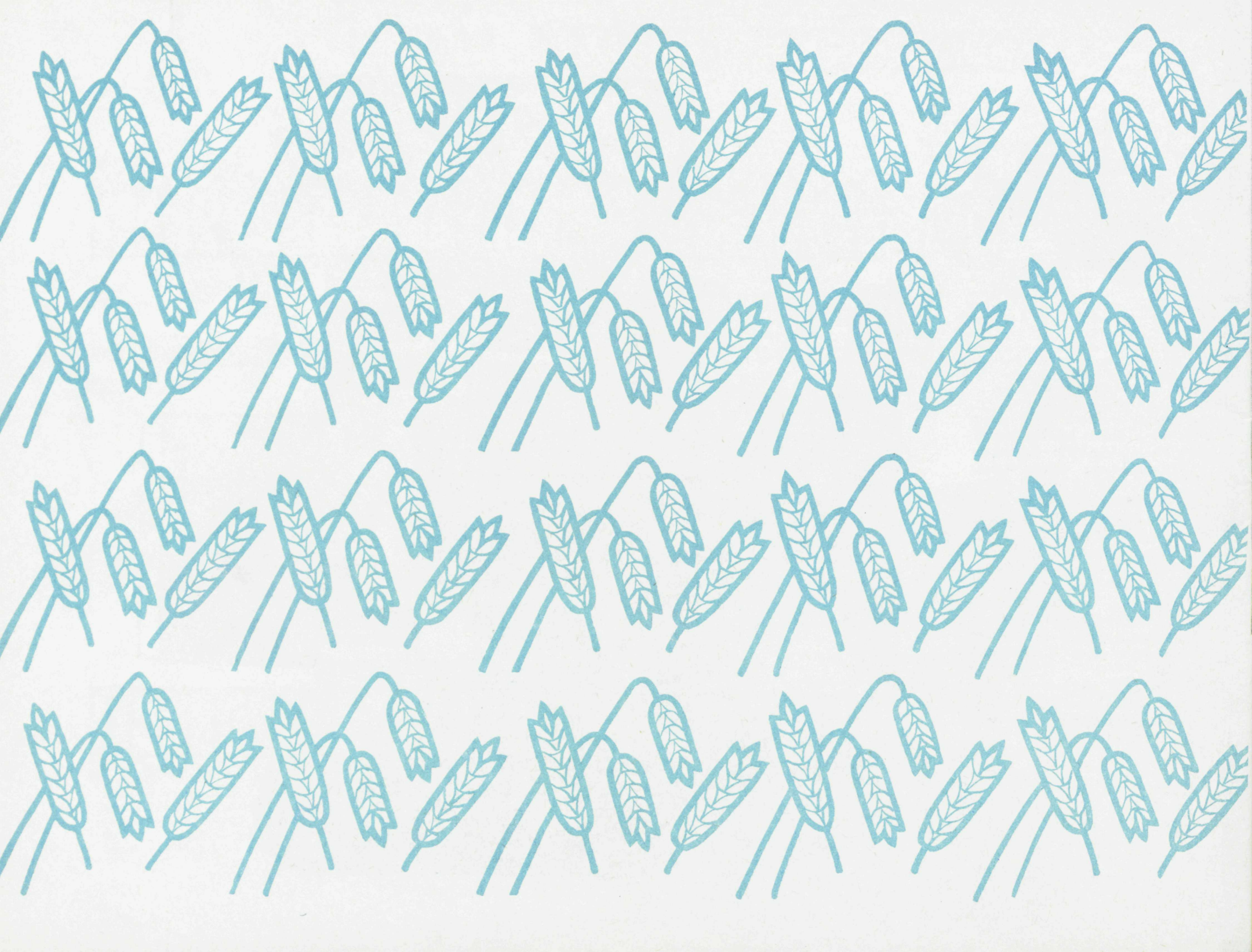

TRAKTOR

Seda traktorit on väga lihtne kokku panna. Vaata tähelepanelikult joonist ja nuputa ise, kuidas teha. Ütlen vaid nii palju: pidevaid äärjooni mööda lõika pinnalaotus välja ja murra ainult kriipsjoonte järgi. Roomikud murra ülespoole, roomikurattad allapoole. Traktori tagaosa, kus asub seljatugi, murra vasakule. Liimi pane ettevaatlikult, et traktorit kinni kleepides liim servade vahelt välja ei tuleks.

Traktori suitsutoruks võta punaseks värvitud puupulk või paksemast paberist keeratud toru.

Mulle meeldib kangesti võistlusi korraldada. Kevadel korraldasin joonistusvõistluse ja sain palju, palju töid. Nüüd tahan aga teha kirjandusvõistluse. Mind huvitab väga, mida teete siis, kui saate suureks. Kindlasti on teil kõigil juba oma plaanid olemas. Mõni tahab saada õpetajaks, mõni arstiks, aga mõni hoopis kosmonaudiks. Oma mõtetes võib-olla oletegi juba suured, ravite haigeid, parandate vihikuid, uurite Kuud, juhite autosid või müüte poes kompvekke. Oma unistustest kirjutagegi mulle! Töö pealkirjaks pange „Kui ma ükskord suureks saan...“.

Jään huviga teie jutukesi ootama. Võistlustööle märkige oma ees- ja perekonnanimi. Samuti kool, klass, vanus ja kodune aadress. Umbrikule kirjutage: „Tallinn, Estonia pst. 4, ajakirja „Täheke“ toimetuse. Kirjandusvõistlus.“ Tööd saatke ära hiljemalt 10. oktoobriks. Paremad lookesed saavad auhinna ja need avaldatakse „Tähekeses“.

Täheke

ELKJ Keskomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke“ nr. 9 – 1965
 Toimetuse kolleegium: L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, L. Põhi, H. Raigna,
 Toimetaja H. Pukk. Kunstiline toimetaja E. Pikk.
 EKP Keskomitee Kirjastus. Tallinn, Lauristini 1, tel. 422-28. Toimetuse aadress: Tallinn,
 Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.
 Trükkrooginaid 2. Arvutisrooginaid 2.35. MB-07278. Tellimise nr. 1097.
 Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии. На эстонском языке. «Звездочка». Tallinn, Tartu mnt. 41. Журнал «Октоober», Tallinn, Tartu mnt. 41.

Esikoanel E. Pika joonistus
 „Orav tuleb seenelt“

LOOMAD „LEIUTASID“

Enne kui inimesed hakkasid saaga puid saagima, kasutas saagkala oma saagi jahipidamisel kaheksajalgadele ja teistele mereloomadele. Saagkala elab soojades meredes. Täiskasvanud kala on kuni 10 meetrit pikk ja tema saag ulatub 2 meetrini. Sae kummaski servas on 20 tugevat kuni 15 sentimeetri pikkust hammast.

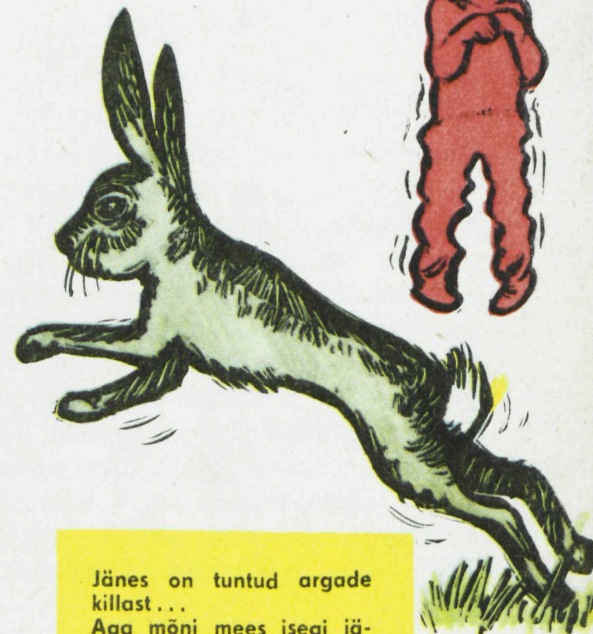
Vaikes metsajões teeb tihedakarvaline kobras okstest ja puutüvedest paise ning ehitab kaldaaluseid koopaid või hagudest onne. Kobras on hea ujuja ja sukelduja. Ujumisel kasutab ta oma soomustega kaetud saba tüürina. Näe, kus kokkusattumus: paadimehe aerulaba erineb vähe kopra sabast.

Joonistanud M. KERNUMES

Mispoolest sarnaneb kingsepp naaskelnokaga? Ei millegi muuga, kui ainult sellega, et mõlema tähtsamaks tööriistaks on naaskel. Kumb on maakeral kauem elanud, kas inimene või lind? Lind! Täheleb naaskli „leiutas“ naaskelnokk. Tema küll kingi ei paranda, kuid oma naaskliga saab ta hästi putukaid nokkida.

See musta-valge sulestikuga lind elab Eestis mere ääres ning Musta ja Kaspia mere rannikul. Ka Aasia soolajärvede ümbruses pesitseb ta.

Jänes on tuntud argade killast... Aga mõni mees isegi jänest nähes muutub jänespüksiks.

ИИДЕКС 78231
ИИИД 15 КОР.